

Szkolny Program Profilaktyki

***Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2
w Lublinie***

opracowany na lata:

- **2014/15**
- **2015/16**
- **2016/17**

*Program opracowany został przez pedagoga szkolnego – mgr Ewę Dzieciuch
przy współpracy z Zespołami Wychowawczymi
Szkoły Podstawowej nr 11 i XVIII Liceum Ogólnokształcącego*

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI W PRAWIE OŚWIATOWYM

Podstawa prawna :

1. Ustawa o Systemie Oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 1996 nr 67, poz. 3292 z późniejszymi zmianami)
2. Rozporządzenie MENiS z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. nr 51, poz. 458 z późniejszymi zmianami)
3. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz szkół publicznych (z późniejszymi zmianami)
4. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. nr 26, poz. 226)

Inne akty prawne – przepisy pozaświatowe :

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – art. 72 (ochrona praw dziecka)
2. Konwencja o Prawach Dziecka – art. 3, art. 19 (ochrona przed przemocą, krzywdą, nadużyciem), art. 33 (ochrona przed nielegalnym używaniem środków narkotycznych)
3. Ustawa o powszechnym bezpieczeństwie zdrowotnym (Dz. U. z 1997 r. nr 28, poz. 153 z późniejszymi zmianami)
4. Ustawa o kulturze fizycznej (tekst jednolity i Dz. U. z 2002 r. nr 4, poz. 31 z późniejszymi zmianami)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (tekst jednolity : Dz. U. z 2002 r. nr 711, poz. 109 z późniejszymi zmianami)
6. Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55)

Dokumenty wewnętrzne:

1. Statut ZSO nr 2
2. Program Wychowawczy Szkoły.
3. Plany działań wychowawczych dla poszczególnych klas.

Program Profilaktyczny Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 jest zgodny z Statutem Szkoły.

Stanowi integralną część planu pracy szkoły i jest ściśle związany z Programem Wychowawczym, planami działań wychowawczych dla poszczególnych klas, szkolnym zestawem programów nauczania oraz obowiązującymi aktami prawa.

Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska. Opisuje on w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym dla nauczycieli, uczniów i rodziców.

DIAGNOZOWANIE PROBLEMÓW SZKOŁY:

Program opracowany został w oparciu o wnioski z:

- realizacji Programu Profilaktycznego Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2 w latach 2011/2013,
- prowadzonej Diagnozy Wychowawczej w ZSO nr 2 w okresie 2011-2013r.,
- rad pedagogicznych podsumowujących działania wychowawcze szkoły,
- analizy pracy Zespołu Wychowawczego i Zespołów Samokształceniowych
- obserwacji środowiska szkolnego i zachowań uczniów,
- rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami dotyczącymi relacji rówieśniczych uczniów oraz z osobami dorosłymi,
- analizy ocen z zachowania i frekwencji uczniów w dziennikach lekcyjnych,
- analizy informacji wychowawczej w dziennikach lekcyjnych i w dokumentacji wychowawców klasowych,

Identyfikacja problemu:

Analizy dokumentacji oraz obserwacja środowiska wskazują na następujące problemy:

- niski poziom kultury, wulgarne słownictwo
- objawy przemocy i agresji (zачepki, wyzywanie, przezywanie, drobne bójki)
- objawy niedostosowania społecznego (wagary, ucieczki z lekcji, palenie papierosów)
- brak dyscypliny na lekcjach
- brak motywacji do nauki
- niski status materialny rodziców (brak podręczników, środków finansowych na wycieczki, wyjazdy do kina, teatru itp.)
- zaniedbania obowiązków opiekuńczo - wychowawczych rodziców wobec dzieci

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU:

- **wspieranie wszechstronnego rozwoju ucznia i realizacja zadań w zakresie nauczania, kształcenia umiejętności oraz wychowania**
- **promowanie zdrowego stylu życia**
- **zapobieganie przemocy i zachowaniom agresywnym**
- **profilaktyka uzależnień**
- **kształtowanie właściwych postaw i zachowań**
- **motywowanie uczniów do nauki**

Program profilaktyki obejmuje:

- **Szkołę Podstawową nr 11** - pierwszy etap edukacyjny (klasy I-III) i drugi etap edukacyjny (klasy IV- VI)
- **XVIII Liceum Ogólnokształcące** – klasy I - III

Szkolny Program Profilaktyki skierowany jest do uczniów, rodziców i nauczycieli. Realizowany będzie na wszystkich etapach edukacyjnych, systematycznie i zgodnie z harmonogramem.

Treści przekazywane uczniom oraz sposoby realizacji są dostosowane do wieku rozwojowego na poszczególnych etapach edukacyjnych.

CELE PROGRAMU:

- minimalizowanie zjawiska przemocy i agresji wśród uczniów
- kształtowanie właściwych postaw społecznych
- integracja uczniów i doskonalenie relacji koleżeńskich
- eliminacja zachowań destrukcyjnych (niszczenie mienia, akty wandalizmu)
- wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności zapobiegające nałogom i zachowaniom ryzykownym
- udzielanie pomocy i wspieranie prawidłowego rozwoju emocjonalnego i społecznego ucznia
- właściwa komunikacja ukierunkowana na dbałość o kulturę osobistą
- kształtowanie właściwych postaw wobec zdrowia fizycznego i psychicznego
- motywowanie uczniów do zwiększenia potrzeb edukacyjnych.

PLANOWANE EFEKTY PROGRAMU:

- wzrost bezpieczeństwa uczniów w szkole i poza szkołą
- właściwe relacje uczeń - nauczyciel – rodzic
- preferowanie przez uczniów zdrowego stylu życia, wolnego od ryzykownych zachowań i nałogów
- dostarczenie dzieciom i młodzieży wzorców alternatywnych form spędzania czasu wolnego

FORMY REALIZACJI SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI:

1. W realizacji programu łączącego wychowanie, nauczanie i rozwijanie umiejętności psychospołecznych oraz wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów wykorzystuje się:

- godziny do dyspozycji wychowawcy klasy
- obszary profilaktyki zawarte w podstawie programowej kształcenia ogólnego
- zajęcia pozalekcyjne
- zajęcia sportowe
- uroczystości klasowe i szkolne
- imprezy regionalne i ogólnopolskie.

2. Program profilaktyki realizowany jest przy współpracy z organizacjami i instytucjami wspomagającymi dzieci i rodzinę.

3. Szczegółową strategię działań profilaktycznych zawiera „Harmonogram działań profilaktycznych”.

4. Program profilaktyki poddany będzie monitorowaniu i ewaluacji wraz z Programem Wychowawczym Szkoły w zależności od zaistniałych potrzeb.

EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI ZSO NR 2:

Ewaluacja będzie dokonana na podstawie:

- wniosków z ankiet przeprowadzonych w czasie zajęć,
- informacji zwrotnych dotyczących działań profilaktycznych uzyskanych od uczestników zajęć,
- stałego monitorowania zachowań uczniów i sytuacji wychowawczej szkoły
- analizy dokumentacji szkolnej, wychowawców, nauczycieli

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Szkoła Podstawowa nr 11

L.p.	Zadane	Sposób realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne i współpracujące
1.	-Integracja klasowa i szkolna.	-Uroczystości i imprezy klasowe z udziałem rodziców. -Uroczystości szkolne. -Zajęcia integracyjne w klasach I i IV.	-przynajmniej raz w semestrze -wg kalendarza imprez -wrzesień	-wychowawcy, wyznaczeni nauczyciele, Samorząd Uczniowski, pedagog, rodzice
2.	-Tworzenie norm klasowych i rozwijanie samorządności w klasach	-Zajęcia w klasach IV-VI według planu wychowawcy. -Zebrania samorządów klasowych IV-IV. -Zebrania Samorządu Uczniowskiego. -Zebrania z rodzicami. -Zajęcia lekcyjne.	-cały rok -cały rok, w miarę potrzeb -cały rok, w miarę potrzeb -raz w miesiącu -cały rok	-wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, samorządy klasowe, opiekun Samorządu Uczniowskiego, pedagog, rodzice, zespoły klasowe
3.	-Bezpieczna droga do szkoły, bezpieczeństwo w życiu codziennym. -Bezpieczne użytkowanie sprzętu elektrycznego. -Udzielanie pierwszej pomocy.	-Zajęcia według planu wychowawcy. -Spotkania z policjantem kl. I – VI. -Spotkania w klasach I-III ze strażakiem. -Akcja WOŚP „Ratuję i uczę ratować” klasy I-VI SP - Pokazy ratownictwa medycznego prowadzone przez uczniów LO dla klas IV-VI SP (nauka udzielania pierwszej pomocy - lekcje wych. fizycznego) - Zajęcia według planu wychowawcy. -Spotkanie z ratownikiem medycznym klasy I-III SP	-na bieżąco -po ustaleniu terminu z gościem -po ustaleniu terminu z gościem - 2 x do roku - 21 marca -na bieżąco -po ustaleniu terminu z gościem	-wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice, zaproszeni goście (policjant, strażak, ratownik medyczny) - współpraca z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy, -naucz. wych. fizycznego, wych. klas I-III SP -wych. klas I-III SP -wych. klas I-III SP
4.	-Likwidowanie deficytów rozwojowych i zaburzeń zachowania.	-Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne kl. I-III. -Pogadanki, zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy realizowane w klasach I – VI SP.	-cały rok -wg planu wychowawcy -na bieżąco, w zależności od potrzeb	-wychowawcy, pedagog, reedukator, rodzice -pedagog, zaproszeni goście (policjant, kurator sądowy)

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Lublinie

		-Spotkania z zaproszonym gościem na temat konsekwencji złych zachowań.	-po ustaleniu terminu z gościem	pedagog, zaproszeni goście (policjant, kurator sądowy)
5.	-Motywowanie uczniów do właściwego zachowania poprzez przestrzeganie Regulaminu Ucznia	-Stosowanie na co dzień wewnątrzszkolnego systemu wychowawczego oraz klasowych reguł i ustaleń.	-na bieżąco, w zależności od potrzeb	-Dyrekcja, pedagog, wychowawcy, nauczyciele, rodzice
6.	-Przeciwdziałanie agresji, przemocy, wymuszeniom i kradzieżom.	-Zajęcia dotyczące przeciwdziałania agresji realizowane w każdej klasie. - Spotkania uczniów z zaproszonymi gośćmi: „Przestępczość nieletnich i jej prawne konsekwencje” kl. IV -VI. -Cykl zajęć pedagoga szkolnego dotyczące agresji i przemocy. -Pedagogizacja rodziców (spotkania, ulotki). -Posiedzenia Zespołu Wychowawczego z uczniem i rodzicem.	-według planu wychowawcy -w zależności od potrzeb -w zależności od potrzeb -cały rok -na bieżąco	-wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice, Zespół Wychowawczy, zaproszeni goście (np. kurator sądowy, Komenda Miejska Policji) -wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice, Zespół Wychowawczy,
7.	-Zapobieganie kontaktom z alkoholem, papierosami, narkotykami, lekami.	-Profesjonalne programy profilaktyki uzależnień: Program Domowych Detektywów „Jaś i Małgosia na tropie” kl. V. Program “Dziękuję- nie” kl. IV. -Zajęcia dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom realizowane w każdej klasie. -Profesjonalne programy profilaktyki antynikotynowej: kl. IV-VI – „Znajdź właściwe rozwiązanie”. kl. I-III SP – „Nie pal przy mnie proszę”. -Zajęcia według planu wychowawcy. - Spotkania uczniów kl. V-VI z zaproszonymi gośćmi nt. skutków uzależnień. -Spotkanie rodziców z zaproszonym gościem dotyczące narkotyków, alkoholu, ulotki.	-I semestr - luty-czerwiec -wrzesień- listopad -cały rok -cały rok -po ustaleniu terminu z zaproszonym gościem -po ustaleniu terminu z zaproszonym gościem	- współpraca z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych UM Lublin, -pedagog, -wychowawcy, nauczyciele, zaproszeni goście - współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną - pedagog szkolny - wychowawcy klas I –VI - wych. klas VI - wych. klas I – III SP -wychowawcy, pedagog szkolny

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Lublinie

		-Udział w ogólnopolskich i regionalnych działaniach profilaktycznych np.: „Zachowaj trzeźwy umysł”.	-cały rok	-wychowawcy, pedagog, nauczyciele w -fu, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM Lublin
8.	-Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania społecznego w relacji z rówieśnikami i dorosłymi.	-Zajęcia „Wychowanie do życia w rodzinie” kl. V – VI. -Zajęcia rozwijające relacje interpersonalne realizowane w każdej klasie. -Zajęcia edukacyjne pedagoga szkolnego dotyczące koleżeństwa, przyjaźni, asertywności, rozwiązywania konfliktów, emocji, praw dziecka.	-cały rok -na bieżąco i według planu wychowawcy -cały rok, - w miarę potrzeb	-nauczyciel WDŻ, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice -współpraca z Rzecznikiem Praw Dziecka, PPP
9.	-Ochrona uczniów przed niepożądanymi treściami w Internecie oraz brutalnych programów i gier komputerowych.	-Realizacja programu „Dziecko w Sieci” kl. IV SP . -Kampania społeczna „Bezpieczny Internet” klasy I-VI SP. Pedagogizacja rodziców (spotkanie z rodzicami, ulotki). -Zajęcia dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom od komputera realizowane w każdej klasie.	-luty -luty - wg harmonogramu spotkań -cały rok	-pedagog, ogólnopolska akcja, nauczyciele informatyki, wychowawcy, nauczyciele, rodzice
10.	-Promowanie zdrowego stylu życia.	-Tematyka zajęć edukacji wczesnoszkolnej dotycząca zdrowego odżywiania się - I-III SP (znaczenie witamin, wykonywanie sałatek, surówek, kanapek) -Tematyka programu wychowawczego klas I-III dotycząca edukacji zdrowotnej (realizacja w ramach zajęć edukacji wczesnoszkolnej) - Tematyka godz. wychowawczych klas IV-VI SP np. „Jak zmieniam się w okresie dojrzewania”, „Między nami kobietkami” „Profilaktyka wad postawy” -Program edukacyjny „Nie dla Meningokoków” - „Zdrowo jem, więcej wiem” klasy I –III SP (program edukacyjny – promocja zdrowego odżywiania się i zdrowego stylu życia)- 3 pory roku	-cały rok -cały rok -cały rok -cały rok -cały rok szkolny: - 3x2 godz. w klasach -spotkania z rodzicami	- nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej - nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej -zespół wych. klas IV -VI -zespół wych. klas IV -VI -pielęgniarka szkolna -współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną - naucz. wych. fizycznego - nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Lublinie

		<p>-Promocja zdrowego odżywiania przedmiot – Technika IV-VI SP - hasło „Zdrowo - sałatkowo” (<i>wykonywanie sałatek owocowo-warzywnych</i>)</p> <p>- „Dzień Wiosny” pod hasłem promującym zdrowy styl życia (<i>quiz wiedzy, plakaty, hasła, inscenizacje</i>)</p> <p>- „Dzień Sportu” klasy I –III SP (<i>promocja aktywnego spędzania wolnego czasu</i>)</p> <p>- Dzień Dziecka – dniem zdrowej aktywności klas IV-VI SP „Zdrowo i na sportowo” (<i>międzyklasowe rozgrywki sportowe</i>)</p> <p>- Realizacja programów profilaktycznych w klasach IV-VI SP: „Jem zdrowo, bo kolorowo”</p> <p>„Trzymaj Formę” (<i>program edukacyjny dotyczący wpływu prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie</i>)</p> <p>- Dyskoteka pod hasłem „Jem zdrowo i kolorowo” klasy IV-VI SP (<i>poczęstunek- owoce, sałatki i szaszłyki z owoców</i>)</p> <p>- Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów sportowych, kół zainteresowań, wycieczek, zielonych szkół, zajęcia na lodowisku kl. IV-VI</p> <p>- Program „Owoce w szkole” klasy I –III SP (<i>akcja plakatowa, konkursy plastyczne</i>)</p> <p>- Program „Szlanka Mleka” klasy I- VI SP (<i>kształtowanie dobrych nawyków żywieniowych</i>)</p> <p>- Program „Fluoryzacja zębów” klasy I- VI SP (<i>zapobieganiu próchnicy zębów</i>)</p>	<p>- kwiecień</p> <p>- 21 marca</p> <p>- 1 czerwca</p> <p>- 1 czerwca</p> <p>- cały rok</p> <p>- cały rok</p> <p>- czerwiec</p> <p>- cały rok</p> <p>- październik - maj (2 x w tygodniu)</p> <p>- październik - maj (3 x w tygodniu)</p> <p>- cały rok szkolny (co 6 tygodni)</p>	<p>- nauczyciel przedmiotu</p> <p>- naucz. wych. fizycznego zespół wychowawców klas IV –VI</p> <p>- wychowawcy klas I-III</p> <p>- nauczyciele wych. fizycznego:</p> <p>- wychowawcy nauczyciel przyrody,</p> <p>- współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną - pedagog szkolny</p> <p>- zespół wych. klas IV -VI</p> <p>- wychowawcy, Samorząd Uczniowski, pedagog, nauczyciele, pielęgniarka, rodzice</p> <p>- Agencja Rynku Rolnego, sekretariat szkoły - wychowawcy klas I-VI</p> <p>- wychowawcy klas I-VI</p> <p>- pielęgniarka szkolna (pogadanki w klasach, pokazy</p>
11.	-Wspieranie dzieci ubogich i zaniedbanych środowiskowo oraz z rodzin patologicznych.	-Rozmowy indywidualne z wychowawcami, uczniami, rodzicami – bezpłatne obiady, wypoczynek letni, podręczniki szkolne, stypendia socjalne, wolontariat.	-na bieżąco, w zależności od potrzeb	-Dyrekcja, Zespół Wychowawczy, Samorząd Uczniowski, Komisja Stypendialnej, wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice, instytucje wspierające

12.	-Pedagogizacja rodziców: zagadnienia dot. uzależnień, potrzeb okresu dojrzewania, przemocy i agresji, wychowawczej funkcji rodziny.	-Tablice informacyjne dla rodziców. -Pogadanki, prelekcje, indywidualne rozmowy, spotkania z gośćmi, ulotki, broszury.	-na bieżąco -w zależności od potrzeb	-pedagog -wychowawcy, pedagog, pielęgniarka, zaproszeni goście z instytucji współpracujących ze szkołą
-----	---	---	---	---

**OBSZARY PROFILAKTYKI ZAWARTE W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ
KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO**

Szkoła Podstawowa

L.p.	Obszar profilaktyki	Etap kształcenia/ przedmiot	Umiejętności/ wiedza ucznia
1.	Umiejętności społeczne	<u>Klasa I</u> Edukacja polonistyczna Edukacja społeczna Etyka <u>Klasa III</u> Edukacja społeczna <u>Klasy IV – VI</u> Język polski Historia i społeczeństwo	- obdarza uwagą dzieci i dorosłych, słucha ich wypowiedzi; - komunikuje w jasny sposób swoje spostrzeżenia, potrzeby, odczucia w kulturalny sposób zwraca się do rozmówcy; - dostosowuje ton głosu do sytuacji; - współpracuje z innymi w zabawie, w nauce szkolnej i w sytuacjach życiowych; - przestrzega reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej oraz w świecie dorosłych, grzecznie zwraca się do innych w szkole, w domu i na ulicy - niesie pomoc potrzebującym, także w sytuacjach codziennych; - wie, jak należy zachowywać się w stosunku do dorosłych i rówieśników (formy grzecznościowe); rozumie potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami w miejscu zamieszkania; - jest chętny do pomocy - rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikowania się (gest, wyraz twarzy, mimika, postawa ciała) - uczestnicząc w rozmowie, słucha z uwagą wypowiedzi innych; - prezentuje własne zdanie i uzasadnia je - wyjaśnia, w czym wyraża się odmienność i неповtarzalność każdego człowieka - podaje przykłady konfliktów między ludźmi i proponuje sposoby ich rozwiązywania
2.	Bezpieczeństwo, profilaktyka wypadków, urazów i zatruc	<u>Klasy I - III</u> Edukacja społeczna	- wie, gdzie można bezpiecznie organizować zabawy, a gdzie nie można i dlaczego; - potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu, niebezpieczeństwie; zna numery telefonów: pogotowia ratunkowego, straży pożarnej, policji oraz ogólnopolski numer alarmowy 112;

		<p>Zajęcia komputerowe Zajęcia techniczne</p> <p>Wychowanie fizyczne</p> <p>Edukacja przyrodnicza</p> <p><u>Klasy IV- VI</u> Zajęcia komputerowe Przyroda</p> <p>Zajęcia techniczne</p> <p>Wychowanie fizyczne</p>	<p>- wie, jak trzeba korzystać z komputera, żeby nie narażać zdrowia; - zna zagrożenia wynikające z niewłaściwego używania narzędzi i urządzeń technicznych; - wie, jak należy bezpiecznie poruszać się na drogach (w tym na rowerze) i korzystać ze środków komunikacji; - wie, jak należy zachować się w sytuacji wypadku, np. umie powiadomić dorosłych, zna telefony alarmowe</p> <p>- przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w trakcie zajęć ruchowych; - wie, że nie może samodzielnie zażywać lekarstw i stosować środków chemicznych (np. środków czystości, środków ochrony roślin)</p> <p>- dba o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych, (na miarę swoich możliwości); - orientuje się w zagrożeniach ze strony roślin i zwierząt, a także w zagrożeniach typu powódź, huragan, śnieżycy, lawina itp.; - wie, jak trzeba zachować się w takich sytuacjach</p> <p>- stosuje się do ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediiów. - podaje przykłady właściwego spędzania czasu wolnego z uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa w czasie gier i zabaw ruchowych oraz poruszania się po drodze; - podaje przykłady zachowań i sytuacji, które mogą zagrażać zdrowiu i życiu człowieka (np. niewybuchy i niewypały, pożar, wypadek drogowy, jazda na łyżwach lub kąpiel w niedozwolonych miejscach); - wymienia podstawowe zasady bezpiecznego zachowania się w domu, w tym posługiwania się urządzeniami elektrycznymi, korzystania z gazu, wody;</p> <p>- bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym jako pieszy, pasażer i rowerzysta; - omawia sposoby postępowania w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia</p> <p>- korzysta bezpiecznie ze sprzętu i urządzeń sportowych; - porusza się bezpiecznie po drogach publicznych na rowerze</p>
3.	Profilaktyka przemocy i innych zagrożeń ze strony ludzi	<u>Klasy I - III</u> Edukacja społeczna	- zna zagrożenia ze strony ludzi; wie, do kogo i w jaki sposób należy się zwrócić o pomoc
4.	Profilaktyka używania substancji psychoaktywnych	<u>Klasy IV- VI</u> Przyroda	- wyjaśnia negatywny wpływ alkoholu, nikotyny i substancji psychoaktywnych na zdrowie człowieka, podaje propozycje asertywnych zachowań w wypadku presji otoczenia
5.	Profilaktyka chorób i zaburzeń	<u>Klasy I - III</u> Wychowanie fizyczne Edukacja przyrodnicza	<p>- wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i że można im zapobiegać poprzez: szczepienia ochronne, właściwe odżywianie się, aktywność fizyczną, przestrzeganie higieny; właściwie zachowuje się w sytuacji choroby</p> <p>- rozumie konieczność kontrolowania stanu zdrowia i stosuje się do zaleceń stomatologa i lekarza</p>

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Lublinie

		<p><u>Klasy IV- VI</u> Przyroda</p> <p>Wychowanie fizyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia znaczenie odpoczynku (w tym snu) i odżywiania się i aktywności ruchowej w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu; - charakteryzuje podstawowe zasady ochrony narządów wzroku i słuchu - wymienia zasady i metody hartowania organizmu
6.	Profilaktyka nadwagi i otyłości	<p><u>Klasy I - III</u> Edukacja przyrodnicza Wychowanie fizyczne</p> <p><u>Klasy IV- VI</u> Przyroda Wychowanie fizyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna podstawowe zasady racjonalnego odżywiania się; - wie, jakie znaczenie dla zdrowia ma właściwe odżywianie się i aktywność fizyczna - wymienia zasady prawidłowego odżywiania się i stosuje je; - dokonuje pomiarów wysokości i masy ciała oraz z pomocą nauczyciela interpretuje ich wyniki

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

XVIII Liceum Ogólnokształcące

L.p.	Zadane	Sposób realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne i współpracujące
1.	-Integracja klasowa i szkolna.	-Zajęcia według planu wychowawcy. -Uroczystości i imprezy klasowe. -Uroczystości szkolne. -Wyjazdy integracyjne dla uczniów klas I-III. -Warsztaty integracyjne w klasach I.	-wrzesień -październik -przynajmniej raz w semestrze -wg kalendarza imprez -wrzesień -październik -wrzesień- listopad	-wychowawcy, wyznaczeni nauczyciele, Samorząd Uczniowski, pedagog, Ośrodek Profilaktyki Środowiskowej
2.	-Tworzenie norm klasowych i rozwijanie samorządności w klasach	-Zajęcia według planu wychowawcy. -Zebrania samorządów klasowych. -Zebrania Samorządu Uczniowskiego. -Zebrania z rodzicami. -Zajęcia lekcyjne.	-cały rok -cały rok, w miarę potrzeb -cały rok, w miarę potrzeb -raz w miesiącu -cały rok	-wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, samorządy klasowe, opiekun Samorządu Uczniowskiego, pedagog, rodzice, zespoły klasowe
3.	-Zapobieganie wagarom uczniów.	-Zapoznanie uczniów z zapisami WSO. -Zajęcia z uczniami w czasie godzin wychowawczych (uświadomienie zagrożeń występujących podczas wagarów, wyrobienie nawyku rezygnacji z wagarów, ukazywanie konsekwencji). -Apele wychowawcze z udziałem Dyrekcji. -Udział uczniów w przedsięwzięciach szkolnych, kółkach zainteresowań. -Współpraca z rodzicami (uświadamianie zagrożeń, przeciwdziałanie wagarom, ulotki). -Warsztaty prowadzone przez psychologa lub pedagoga. -Współpraca z policją: patrole służb na terenie przylegającym do szkoły, pogadanki nt. zagrożeń w czasie wagarów.	- wrzesień -cały rok -cały rok -cały rok -cały rok -cały rok	-nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wychowawcy, Dyrekcja, pedagog, rodzice, opiekun SU, policja

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Lublinie

4.	-Przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania społecznego.	<p>-Zajęcia „Wychowanie do życia w rodzinie” kl. II-III.</p> <p>-Zajęcia rozwijające relacje interpersonalne realizowane w każdej klasie.</p> <p>-Zajęcia edukacyjne dotyczące asertywności, emocji, rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.</p>	<p>-cały rok</p> <p>-na bieżąco i według planu wychowawcy</p> <p>-cały rok, w miarę potrzeb</p>	<p>-nauczyciel WDŻ, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice</p> <p>-pedagog szkolny, pracownicy poradni profilaktycznych i placówek edukacyjnych</p>
5.	-Dostarczenie informacji o mechanizmach i następstwach picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania narkotyków i innych środków psychoaktywnych	<p>-Zajęcia według planu wychowawcy.</p> <p>- Zajęcia edukacyjne dotyczące skutków sięgania po środki odurzające (<i>filmy, plansze, ulotki</i>).</p> <p>-„Akcja antynikotynowa” (<i>zajęcia edukacyjne prowadzone przez studenta medycyny</i>)</p> <p>-Spotkania ucz. kl. I-II z pracownikiem specjalistycznej poradni profilaktyki.</p> <p>-Warsztaty profilaktyki uzależnień kl. II-III.</p> <p>- Przekazanie rodzicom ulotek informacyjnych jak chronić dziecko przed narkotykami, środkami uzależniającymi.</p> <p>-Spotkanie rodziców z pracownikiem specjalistycznej poradni profilaktyki.</p> <p>-Konkursy szkolne, gazetki.</p>	<p>-cały rok</p> <p>-cały rok</p> <p>- raz w roku szkolnym</p> <p>-po ustaleniu terminu z zaproszonym gościem</p> <p>-I i II półrocze</p> <p>-cały rok</p> <p>-w zależności od potrzeb</p> <p>-cały rok</p>	<p>-wychowawcy klas I-III LO, nauczyciel biologii</p> <p>-pedagog, naucz. biologii, instytucje profilaktyczne i edukacyjne</p> <p>- Międzynarodowe Stowarzyszenie Studentów Medycyny IFMSA</p> <p>- pedagog szkolny</p> <p>-współpraca z Ośrodkiem Profilaktyki Środowiskowej</p> <p>-pedagog szkolny, współpraca z Ośrodkiem Profilaktyki Środowiskowej</p> <p>-wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi</p>
6.	- Uświadomienie skutków i zagrożeń podejmowania wczesnej inicjacji seksualnej, zakażenia chorobami przenoszonymi drogą płciową (HIV/AIDS)	<p>-Zajęcia według planu wychowawcy.</p> <p>-Zajęcia „Wychowanie do życia w rodzinie”.</p> <p>-Zajęcia biologii, religii.</p> <p>-Spotkania ze specjalistami, osobą –która tego doświadczyła.</p> <p>- Światowy Dzień Walki z AIDS (<i>gazetka szkolna</i>)</p>	<p>-cały rok</p> <p>-cały rok</p> <p>-cały rok</p> <p>-w zależności od potrzeb</p> <p>- 1 grudzień</p>	<p>- wychowawcy, nauczyciel biologii, religii, nauczyciel WDŻ, pedagog, pielęgniarka, psycholog, lekarz,</p> <p>-nauczyciel biologii, wych. klas II</p>
7.	-Przeciwdziałanie agresji, przemocy, wymuszeniom i kradzieżom.	-Zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy realizowane w każdej klasie.	-według planu wychowawcy	-wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice, Zespół Wychowawczy, współpraca z policją, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii,

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Lublinie

		<p>-Zajęcia dotyczące praw człowieka, gazetka.</p> <p>-Spotkania uczniów z przedstawicielami policji, prokuratury nt. skutków prawnych przestępczości nieletnich i osób dorosłych.</p> <p>-Zajęcia pedagoga szkolnego dotyczące przejawów i konsekwencji przemocy.</p> <p>-Pedagogizacja rodziców (ulotki).</p> <p>-Posiedzenia Zespołu Wychowawczego z uczniem i rodzicem.</p>	<p>-według planu wychowawcy</p> <p>-w zależności od potrzeb</p> <p>-w zależności od potrzeb</p> <p>-w zależności od potrzeb</p> <p>-na bieżąco</p>	<p>zaproszeni goście (np. prokurator, kurator sądowy, Komenda Miejska Policji)</p>
8.	<p>-Nabywanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i ryzyka oraz zagrażających zdrowiu (uzależnienia, subkultury, sekty)</p>	<p>-Zajęcia „Wychowanie do życia w rodzinie”.</p> <p>-Zajęcia biologii, religii.</p> <p>-Zajęcia według planu wychowawcy.</p> <p>-Spotkania uczniów i rodziców ze specjalistami (ulotki).</p>	<p>-cały rok</p> <p>-cały rok</p> <p>-cały rok</p> <p>-w miarę potrzeb</p>	<p>-wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice, współpraca z policją oraz specjalistycznymi poradniami</p>
9.	<p>-Ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem.</p>	<p>-Zajęcia warsztatowe wg programu edukacyjnego „Stres pod kontrolą” kl. III</p> <p>- Ulotki dla rodziców uczniów klas III ulotki nt. stresu przedmaturalnego”.</p> <p>-Zajęcia edukacyjne realizowane w klasach.</p>	<p>-luty –kwiecień</p> <p>-II semestr</p> <p>-cały rok</p>	<p>-pedagog, współpraca z PPP, placówkami edukacyjnymi</p> <p>-pedagog</p> <p>-wychowawcy, nauczyciele przedmiotów</p>
10.	<p>-Wyrabianie nawyku świadomego korzystania ze środków masowego przekazu.</p>	<p>- Zajęcia według planu wychowawcy.</p> <p>- Zajęcia edukacyjne realizowane w klasach „Internet i jego zagrożenia”.</p> <p>-Koła zainteresowań.</p> <p>-Lekcje biblioteczne.</p>	<p>-cały rok</p> <p>-cały rok</p> <p>-cały rok</p> <p>-cały rok</p>	<p>-wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, nauczyciel bibliotekarz</p>
11.	<p>-Kształtowanie postawy świadomej troski o swoje zdrowie: promowanie zdrowego stylu życia, profilaktyka, systematyczne badania lekarskie, lepiej zapobiegać niż leczyć.</p>	<p>-Zajęcia według planu wychowawcy.</p> <p>-Program edukacyjny „Pierwszy Dzwonek” (Ogólnopolska Kampania Profilaktyki Zakażeń Meningokokowych)</p> <p>- ulotki, plakaty</p> <p>-scenariusze dla wych. do realizacji zajęć w klasach</p>	<p>-cały rok</p> <p>-cały rok</p>	<p>-wychowawcy</p> <p>- współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną</p> <p>- pracownik PSS -E (pogadanki, badania ciśnienia, pirometryczne)</p> <p>- naucz. wych. fizycznego</p>

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Lublinie

	<p>Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach (gazetka szkolna)</p> <p>FAS – Alkoholowy Zespół Płodowy - zajęcia edukacyjne</p>	<p>-18 listopad</p> <p>-październik- grudzień</p>	<p>- nauczyciel biologii</p> <p>- wychowawcy klas II LO</p> <p>- naucz. wych. fizycznego</p>
	<p>-Światowy Dzień Rzucania Palenia Tytoniu (plakaty, gazetki)</p>	<p>-21 listopad</p>	<p>-naucz. wych. fizycznego,</p> <p>-wychowawcy klas I –III LO</p>
	<p>- Międzynarodowy Dzień bez Papierosa i Alkoholu (gazetki tematyczne, prezentacje uczniów)</p>	<p>-kwiecień- czerwiec</p>	<p>-naucz. wych. fizycznego,</p> <p>-wychowawcy klas I –II LO</p>
	<p>-Dzień Wiosny - Dniem Promocji Zdrowia przedsięwzięcie (np. quiz wiedzy, plakaty, hasła, inscenizacje, salatk)</p>	<p>- 21 marzec</p>	<p>- opiekunowie Samorządu Uczniowskiego, zespół wychowawców klas I- II LO</p>
	<p>-Dzień Sportu”- Impreza integracyjna ZSO nr2 i ZSO nr4 (promocja aktywnego spędzania wolnego czasu)</p>	<p>- 1 czerwiec</p>	<p>- współpraca z nauczycielami ZSO nr4, opiekunowie SU, naucz. wych. fizycznego:</p>
	<p>-Edukacja zdrowotna (30 godz. wych. fizycznego poświęcone tematom edukacji zdrowotnej)</p>	<p>-cały rok szkolny</p>	<p>- naucz. wych. fizycznego: (dziewczeta i chłopcy)</p>
	<p>Język niemiecki - tematyka zdrowotna (np. nazwy chorób, dolegliwości; zapobieganie chorobom, niepełnosprawność, używki, świadomość ochrony środowiska)</p>	<p>-cały rok szkolny</p>	<p>-naucz. j. niemieckiego</p>
	<p>Język angielski - tematyka zdrowotna (np. profilaktyka zdrowotna - co tzn. być zdrowym; choroby, symptomy, wizyta u lekarza; osoby niepełnosprawne, znaczenie wolontariatu, używki i inne czynniki szkodliwe dla zdrowia, zdrowe odżywianie)</p>	<p>-cały rok szkolny</p>	<p>- aucz. j. angielskiego</p>
	<p>Biologia – edukacja zdrowotna (np. choroby genetyczne, podłoże genetyczne nowotworów, poradnictwo genetyczne, badania prenatalne, rola diagnostyki molekularnej w indywidualnym procesie leczenia, biotechnologia a medycyna- narządy do transplantacji, biofarmaceutyki)</p>	<p>-cały rok szkolny</p>	<p>-nauczyciel biologii</p>
	<p>Geografia - edukacja zdrowotna (np. problem głodu na świecie, sposoby jego ograniczania)</p>	<p>-cały rok szkolny</p>	<p>-nauczyciel geografii</p>
	<p>Przyroda - edukacja zdrowotna (np. szczepienia ochronne, rola antybiotyków, zegar biologiczny, stan zdrowia i czynniki wpływające na zdrowie, znaczenie badań profilaktycznych, choroby cywilizacyjne, wpływ na zdrowie reklamowanych produktów, różne formy diagnostyki zdrowia)</p>	<p>-cały rok szkolny</p>	<p>- nauczyciel przyrody</p>

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 2 w Lublinie

		<p>Biologia, geografia - edukacja zdrowotna (np. wpływ na zdrowie człowieka: pestycydów, zanieczyszczeń fizycznych, chemicznych i biologicznych, hałasu; rola naturalnych zbiorowisk roślinnych)</p> <p>-Organizowanie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, zawodów sportowych, kół zainteresowań, wycieczek.</p> <p>-Spotkania dla uczniów i rodziców ze specjalistami.</p>	<p>-cały rok szkolny</p> <p>- cały rok szkolny</p> <p>-w zależności od potrzeb</p>	<p>- naucz. biologii i geografii</p> <p>-wychowawcy, Samorząd Uczniowski, pedagog, nauczyciele, pielęgniarka, rodzice</p>
12.	-Wspieranie uczniów ubogich i zaniedbanych środowiskowo, z rodzin patologicznych.	-Rozmowy indywidualne z wychowawcami, uczniami, rodzicami – bezpłatne obiady, wypoczynek letni, akcje pomocowe, stypendia socjalne, wolontariat.	-na bieżąco, w zależności od potrzeb	-Dyrekcja, Zespół Wychowawczy, Samorząd Uczniowski, Komisja Stypendialna, wychowawcy, pedagog, nauczyciele, rodzice, PPP Nr6, inne instytucje wspierające szkołę
13.	-Metody i sposoby skutecznego uczenia się. Jak zapobiega porażkom w nauce?	-Pogadanki i dyskusje na godzinach wychowawczych. -Warsztaty umiejętności zarządzania czasem, uczenia się.	-na bieżąco, w zależności od potrzeb	- pedagog, nauczyciele, Specjalistyczna Poradnia Zawodowa, PPP, inne instytucje współpracujące ze szkołą

**OBSZARY PROFILAKTYKI ZAWARTE W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ
KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO
Liceum Ogólnokształcące**

L.p.	Obszar profilaktyki	Etap kształcenia/ przedmiot	Umiejętności/ wiedza ucznia
1.	Umiejętności społeczne	<p>Podstawy przedsiębiorczości</p> <p>Wychowanie fizyczne</p>	<p>- rozpoznaje zachowania asertywne, uległe i agresywne; odnosi je do cech osoby przedsiębiorczej;</p> <p>- rozpoznaje mocne i słabe strony własnej osobowości; odnosi je do cech osoby przedsiębiorczej;</p> <p>- zna korzyści wynikające z planowania własnych działań i inwestowania w siebie;</p> <p>- podejmuje racjonalne decyzje, opierając się na posiadanych informacjach i ocenia skutki własnych działań;</p> <p>- stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej w celu autoprezentacji oraz prezentacji własnego stanowiska</p> <p>- omawia konstruktywne, optymistyczne sposoby wyjaśniania trudnych zdarzeń i przeformułowania myśli negatywnych na pozytywne;</p> <p>- wyjaśnia, na czym polega praca nad sobą dla zwiększenia wiary w siebie, poczucia własnej wartości i umiejętności podejmowania decyzji;</p>

		Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polega konstruktywne przekazywanie i odbieranie pozytywnych i negatywnych informacji zwrotnych oraz radzenie sobie z krytyką- omawia zasady racjonalnego gospodarowania czasem - komunikacja interpersonalna, asertywność, techniki negocjacji, empatia - tolerancja wobec odmienności kulturowych, etnicznych, religijnych, seksualnych; - problemy okresy dojrzewania i sposoby radzenia sobie z nimi; - sposoby rozwiązywania konfliktów
2.	Bezpieczeństwo, profilaktyka wypadków, urazów i zatruc	<p>Wiedza o społeczeństwie</p> <p>Edukacja dla bezpieczeństwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przestępstwa, których ofiarą najczęściej padają młodzi ludzie; wie, jak można próbować ich uniknąć i przestrzega zasad bezpiecznego zachowania się w sytuacji zagrożenia; - wymienia i charakteryzuje źródła zagrożeń w najbliższym otoczeniu szkoły oraz domu; - przedstawia zasady działania w przypadku awarii, zagrożeń czasu pokoju, podczas przebywania w domu, szkole, miejscu rekreacji i na trasie komunikacyjnej
3.	Profilaktyka przemocy i innych zagrożeń ze strony ludzi	Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - przemoc w rodzinie, wykorzystywanie seksualne, profilaktyka, możliwości uzyskiwania pomocy
4.	Profilaktyka używania substancji psychoaktywnych	<p>Wiedza o społeczeństwie</p> <p>Przyroda</p> <p>Wychowanie do życia w rodzinie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia przepisy prawne dotyczące alkoholu, papierosów i narkotyków i wskazuje na konsekwencje ich łamania - omawia stosowany w sporcie doping i uzasadnia szkodliwość stosowanych substancji chemicznych - zagrożenia życia społecznego: alkoholizm, narkomania, agresja, sekty, pornografia.
5.	Profilaktyka chorób i zaburzeń	<p>Biologia (zakres rozszerzony)</p> <p>Przyroda</p> <p>Wychowanie fizyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wyszukuje i analizuje informacje i dane statystyczne o przyczynach i występowaniu chorób cywilizacyjnych na świecie - wymienia choroby cywilizacyjne uwarunkowane niedostatkami ruchu, w szczególności choroby układu krążenia, układu ruchu i otyłość, oraz omawia sposoby zapobiegania im; - opisuje chemiczne aspekty stresu - wyjaśnia, na czym polega samobadanie i samokontrola zdrowia oraz dlaczego należy poddawać się badaniom profilaktycznym w okresie całego życia; - wyjaśnia, na czym polega prozdrowotny styl życia; - omawia przyczyny i skutki stereotypów i stygmatyzacji osób chorych psychicznie i dyskryminowanych (np. żyjących z HIV/ AIDS)
6.	Profilaktyka nadwagi i otyłości	<p>Biologia (zakres rozszerzony)</p> <p>Wychowanie fizyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje potrzeby energetyczne organizmu oraz porównuje (porządkuje) wybrane formy aktywności fizycznej pod względem zapotrzebowania na energię; - analizuje związek pomiędzy dietą i trybem życia a stanem zdrowia (otyłość i jej następstwa zdrowotne, cukrzyca, anoreksja, bulimia) - wyjaśnia związek między aktywnością fizyczną i żywieniem a zdrowiem i dobrym samopoczuciem oraz omawia sposoby

			<p>utrzymania odpowiedniej masy ciała we wszystkich okresach życia;</p> <ul style="list-style-type: none"> - wylicza oraz interpretuje własny wskaźnik wagowo-wzrostowy (BMI)
7.	Profilaktyka ryzykownych zachowań seksualnych	Wychowanie do życia w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> - dojrzewanie: rozumienie i akceptacja kryteriów dojrzałości biologicznej, psychicznej i społecznej; - problemy okresu dojrzewania i sposoby radzenia sobie z nimi; - inicjacja seksualna, jej uwarunkowania i następstwa; - argumenty biomedyczne, psychologiczne i moralne za opóźnianiem wieku inicjacji seksualnej; - choroby przenoszone drogą płciową i zapobieganie im; - AIDS: profilaktyka, aspekt społeczny i etyczny, chory na AIDS w rodzinie; - normy zachowań seksualnych; przemoc i przestępstwa seksualne; możliwości zapobiegania, sposoby obrony; - informacja o ośrodkach pomocy psychologicznej, medycznej i prawnej; - nieplanowana ciąża, sposoby szukania pomocy w sytuacjach trudnych; - aborcja jako zagrożenie dla zdrowia psychicznego i fizycznego – aspekty: prawny, medyczny i etyczny